

FUJI-FILM
JAWOR

Tomasz Dubrowski

#GminaBolków
Twoj cel podróży

60 LAT MINEŁO... jak jeden dzień

Graf. Maciej Jankowski

Jubileusz - czym tak naprawdę jest, czego dotyczy i co oznacza dla nas, jako społeczności szkolnej? Wydarzenie to jest emocjonującą i ważną uroczystością zarówno dla pracowników szkoły, młodzieży, będącej jej uczniami

oraz byłych absolwentów placówki, do której mieli oni przyjemność uczęszczać. Organizowany jest w celu uczczenia okrągłej rocznicy danego wydarzenia. Zrzesza on wiele pokoleń w jednym miejscu i czasie, ukazując im zmiany

i ewolucję placówki na przestrzeni lat, których nie da się przeoczyć.

25-ego marca 2023 roku w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa organizowane jest kolejne dziesięciolecie funkcjonowania szkoły. Razem będziemy mogli uczcić aż 60 rocznicę! Od wielu lat uczniowie wraz z nauczycielami dokonują starań, by wspólnie wspominać wydarzenia ubiegłych dekad. Minione lata owocowały w równie ciekawe i spektakularne uroczystości, które zabierały nas - społeczność szkolną - w niesamowitą podróż, ukazując kształtowanie się placówki. Obecnie również nie brakuje ciągłych zmian.

Szkoła to miejsce wielu osobowości i charakterów, które z roku na rok zastępowane są innymi, całkiem odmiennymi od tych, które mogliśmy obserwować kiedyś. Okrągła rocznica naszej placówki to czas, do wspólnego celebrowania i chwili nostalgii, dlatego warto byśmy spędzili ją razem - świętując.

Czytaj więcej na str. 6

Fot. Preepik

DRZWI OTWARTE

W Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie nadszedł sezon dni otwartych. Wybór szkoły średniej to poważna decyzja, która obija się echem w życiu każdego młodego człowieka. Jest to czas, w którym uczniowie szukający nowego miejsca nauki mogą poznać je „od kuchni”, uczestniczyć w lekcjach pokazowych oraz wziąć udział w akcjach promocyjnych przygotowanych przez naszą szkołę.

Czytaj więcej na str. 5

TA NAJLEPSZA PORA ROKU

21 marca tuż, tuż. Pierwsze wiosenki, skowronki i krokusy, wszystko to związuje jedno - wiosnę. Jest to czas wielkiego przebudzenia fauny i flory. Robi się coraz cieplej, dni są coraz dłuższe, świat nabiera kolorów. Wszystko to fascynuje i dodaje energii. To dobry moment, by zatrzymać się i bliżej przyjrzeć tej jakże barwnej porze roku.

Czytaj więcej na str. 6

Fot. www.vistockphoto.com

NASZA szkoła

Fot. Antoni Martyniak

NASZE życie

Jak to było kiedyś? Postanowiliśmy udąć się w niezwykłą podróż w czasie oraz zagłębić się bardziej w proces kształcania się Zespołu Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie. W tym celu zasięgnęliśmy do naszego „skarbcu wiedzy” - dawnych pracowników naszej placówki. Na wspomnienia zgadzili się Państwo Antoni i Teresa Martyniakowie, którzy swoją edukacyjną karierę realizowali właśnie w bolkowskiej szkole średniej.

Czytaj więcej na str. 7

BLISKO 4 mln zł dla GMINY BOLKÓW

Inwestycje samorządowe są zawsze pożądane, zwłaszcza kiedy idzie o podstawowe potrzeby mieszkańców. Gmina Bolków regularnie pozyskuje środki zewnętrzne na realizację swoich zadań, a że 4 mln piechota nie chodzi, tym bardziej cieszy ta dotacja. Tym razem wieś GORZANOWICE jest beneficjentem tej sumy z zadaniem wiodącym.

Fot. Gmina Bolków

Czytaj więcej na str. 10

TREFA.szkoły

60 LAT MINĘŁO...jak jeden dzień

Czas biegnie tak szybko, a im jesteśmy starsi tym ten bieg widzimy wyraźniej i częściej spoglądamy do tyłu. Szkoła jest jednym z tych miejsc w naszym życiu, które zapada w pamięci na całe życie. To właśnie szkolne ławki, nauczyciele, koleżanki i kolędy i cała szkolna atmosfera odciska ślad na całe życie i nawet 60 lat później pamiętamy pozornie nie ważne rzeczy. Jedno wydarzenie, ciekawa lekcja, wycieczka szkolna, wygrane zawody, pierwsza miłość i można tak w nieskończoność, a to wszystko jest właśnie związane, najczęściej ze szkołą średnią. Rzecz jasna kończymy też szkołę podstawową, oczywiście studia też są ważnym elementem, ale to jednak czas szkoły średniej jest jednym z najważniejszych momen-tów życia człowieka. Wtedy dorastamy i poznajemy świat na poważnie. Zespół Szkół i Placówek kończy właśnie 60 lat i widział wiele w swoich murach. Ciekawe jest jednak to, że pomimo tak wielu zmian - kulturowych, światopoglądowych, technologicznych czy modowych, wcale tak wiele się nie zmieniło. Budynek szkolny jak był tak stoi, uczniowie robią zdjęcia klasowe od zawsze, a integracja po-zaszkolna przybiera te same formy. Mimo uływu lat szkoła pełni te same funkcje wpływając i kształtuje ciągle kolejne pokolenia.

M.J

Fot. Kacper Widzewicz

Fot. Kacper Widzewicz

Fot. Kacper Widzewicz

KOLEJNE STYPENDIA

Pod koniec każdego semestru, w Zespole Szkół i Placówek, nagradzamy uczniów za najlepsze wyniki w nauce oraz wzorową frekwencję. Stypendia motywacyjno – edukacyjne, ufundowane przez Zarząd Powiatu Jaworskiego w kwotach od 200 zł do 500 zł, otrzymali:

Karolina Leder - Gracjan Zalewski - Wiktoria Kolano - Oliwia Celińska
Olga Bujak - Wiktoria Bzowy - Filip Zagrodzki - Jacek Zagrodzki
Sebastian Kowacz - Gabriela Lutowska - Kacper Rakowski
Kacper Militowski - Maksymilian Morawski - Weronika Rajca
Maja Czerwińska

M.J

Fot. ZSiP Bolków

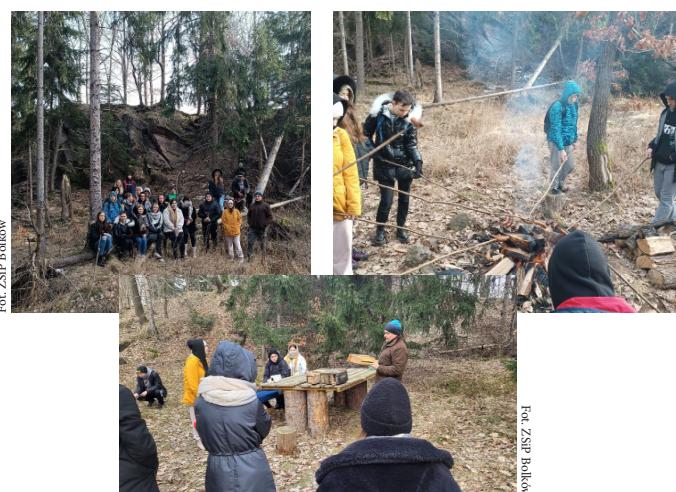
Fot. ZSiP Bolków

LEŚNE SMAKOŁYKI

11 lutego jest Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzyny Leśnej który ma na celu zachęcenie ludzi do pomocy zwierzątkom, ale i uświadomienie jak należy to robić właściwie. Nasi uczniowie dowiedzieli się tego od leśniczego Damiana Króla, który oprowadził nas po okolicznych paśnikach i podzielił się z nami swoją wiedzą.

DZIĘKUJEMY

M.J

Fot. ZSiP Bolków

STREFA.szkoly

Kalendarium Zespołu Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie

31.08.1962 - Zapada decyzja o utworzeniu w Bolkowie Zasadniczej Szkoły Rachunkowości Rolnej. Decyzję wydały Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu oraz Wydział Rolnictwa i Leśnictwa, Oddział Oświaty Rolniczej. Dyrektorem szkoły został Zbigniew Kuśnierzycy.

01.09.1965 - Czesław Górnik zostaje dyrektorem szkoły.

01.09.1971 - Zarządzenie Prezydium Wojewódzkiego Rady Narodowej we Wrocławiu, Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa, Oddziału Oświaty Rolniczej powołujące w tym samym budynku Technikum Rachunkowości Rolnej oraz 2 - letnią Zasadniczą Szkołę Rolniczą. W Ptaszkowie, koło Kamiennej Góry zostaje otwarta filia 2 - letniej Zasadniczej Szkoły Rolniczej.

01.09.1972 - Funkcję dyrektora obejmuje Henryk Szymański.

01.09. 1974 - Julian Pietroń zostaje dyrektorem szkoły. Władze miejskie przekazały szkole dodatkowy obiekt - tzw. Dom Wiedzy przy ul. Niepodległości 17, (obecny budynek szkoły).

1975 - Uroczyste przekazanie szkole sztandaru ufundowanego przez władze miejskie i organizacje państwowe. Poprzedni budynek szkolny zaadoptowano wyłącznie na internat.

1977 - Wszystkie typy szkół łączy jedna nazwa: Zespół Szkół Rolniczych w Bolkowie.

13.05.1980 - Na stanowisko dyrektora powołana zostaje Władysława Szczerbata.

02.06.1983 - Uroczystość nadania szkole imienia Wincentego Witosa, połączona z odsłonięciem pamiątkowej tablicy na frontowej ścianie budynku szkoły oraz otwarciu Izby Pamięci Patrona.

Od tej chwili nazwa szkoły brzmi: Zespół Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Bolkowie. Tworzyły go:

4-letnie Liceum Ekonomiczne,
3-letnie -Technikum Rolnicze,
5-letnie Technikum Rolnicze,
Zasadnicza Szkoła Rolnicza.

1.04.1985 - Dyrektorem zostaje Bronisława Kaszuba.

01.01.1988 - Stanowisko dyrektora obejmuje Marek Janas.

1994 - Remont kapitałny internatu.

1999 - Szkoła zmienia profil nauczania. Uchwałą Rady Pedagogicznej zmieniona zostaje jej nazwa na: Zespół Szkół Agrobiznesu im. Wincentego Witosa w Bolkowie.

2002 - Uruchomienie Liceum Ogólnokształcącego oraz Technikum Architektury Krajobrazu.

2004 - 2005 - kompleksowy remont szkoły (budynek, dach, sale lekcyjne)

2005-2008 - Uruchomienie Technikum Hotelarskiego oraz Zasadniczej Szkoły Zawodowej.

01.09.2009 - Dyrektorem zostaje Joanna Małodzińska.

09.2010 - Do użytku uczniów zostaje oddany kompleks przedszkolnych boisk sportowych.

01.09. 2012 - Na Dyrektora powołano Beatę Zalewską.

2014 -2015 - Uruchomienie Technikum Żywienia i Gastronomii oraz Urządzeń i Systemów Energetyki Odnawialnej

01.09. 2016 - Utworzenie Schroniska Młodzieżowego w budynku Internatu zkoła zmienia nazwę na Zespół Szkół Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie

01.09. 2019 - Uruchomienie Technikum Grafiki i Poligrafii Cyfrowej

2021 - W budynku Internatu rozpoczyna działalność Dom Dziecka

TREFA.sportu

TURNIEJ TENISA STOŁOWEGO

W tym roku ponownie wznowiamy turniej ping-ponga dla chłopców. Porozmawiajmy na początek trochę o zasadach oraz dlaczego warto uprawiać ten sport. Mecz dzieli się na sety. Set rozgrywany jest do momentu, w którym któryś z zawodników zdobędzie 11 punktów (kiedyś 21). Zwykle gra się do 3 wygranych setów lub 4 (na imprezach wyższej rangi, np. mistrzowskiej). Dlaczego warto uprawiać ten sport? Tenis stołowy zapewnia mnóstwo korzyści dla zdrowia, a do tego ryzyko odniesienia kontuzji w porównaniu do innych sportów jest stosunkowo małe. Oto kilka najważniejszych zalet:

- Tenis stołowy pomaga spalić kalorie, poprawia twoją zwinność i kondycję. Jest świetnym sportem dla dzieci, rozwija ich inteligencję i zwiększa koordynację ruchową.
- Zdaniem naukowców ma pozytywny wpływ na rozwój mózgu. Grając w tenisa stołowego ćwicząs koncentrację i szybkość reakcji.
- To sport towarzyski. Interakcje społeczne są bardzo ważne dla naszego zdrowia psychicznego.

Lecz chyba najważniejszą zaletą jest to, że w ping-ponga może grać każdy. To sport dla kobiet i mężczyzn. Dla profesjonalistów i amatorów. Dyscy-

plina olimpijska i paraolimpijska. Grać może dosłownie każdy i w każdym wieku. W ostatnim roku zwycięzcą turnieju był Maksymilian Szeliga. Czy powtórzy ten wyczyn w tym roku? Na pewno czeka nas sporo emocji i zaciętych spotkań. Mecze będą rozgrywane na długich przerwach. To wszystko jest możliwe dzięki organizatorowi tego turnieju - Panu Gracjanowi Perełce - nauczycielowi Wychowania Fizycznego.

M.K

Fot. Mateusz Kulisiński

Fot. Gracjan Perełka

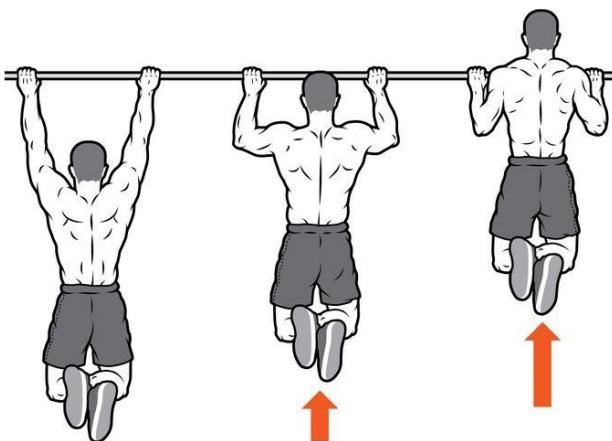
Fot. Gracjan Perełka

ZAWODY PODCIĄGANIA SIĘ NA DRĄŻKU

W poniedziałek 6 lutego odbył się turniej podciągania na drążku. Jest to nietypowa dyscyplina sportowa, która o dziwo ma własne Mistrzostwa Polski. Nasze „Mistrzostwa Szkoły” miały na celu uświadomienie tego, jak ważna jest sprawność fizyczna dla ludzi w młodym wieku. Aktywność fizyczna zapewnia prawidłowy rozwój układu mięśniowo-szkieletowego (kości, mięśnie i stawy), stymuluje rozwój układu krążenia oraz oddechowego (serce i płuca), pobudza rozwój układu nerwowego (koordynacja i balans ciała, kontrola ruchów). Warunkuje również utrzymanie prawidłowej masy ciała. Ruch jest czynnikiem hartującym dziecko, a więc zapobiegającym występowaniu różnych chorób wieku dziecięcego. Istnieją naukowe dowody, że aktywność fizyczna, zarówno spontaniczna, jak i zorganizowana poprawia kondycję psychiczną młodego człowieka. Ruch i ćwiczenia fizyczne wpływają korzystnie na samopoczucie, uła-

twiają radzenie sobie ze stresem, a także wspomagają leczenie oznak depresji, jeśli takie się pojawiają. Aktywność fizyczna przyczynia się również do poprawy takich sprawności umysłowych, jak szybkość podejmowania decyzji, planowanie i pamięć krótko- i długotrwała, skupienie i podzielność uwagi. Jest to pierwszy turniej podciągania się na drążku i na pewno nie ostatni. Gratulujemy pierwszego miejsca Mateuszowi Urbanowskiemu, któremu udało się podciągnąć aż 17 razy. Mamy nadzieję, że w naszej szkole pojawi się więcej ciekawych zawodów takich jak to.

M.K

Grafika: newlevelsport.pl

Fot. Mateusz Kulisiński

Fot. Mateusz Kulisiński

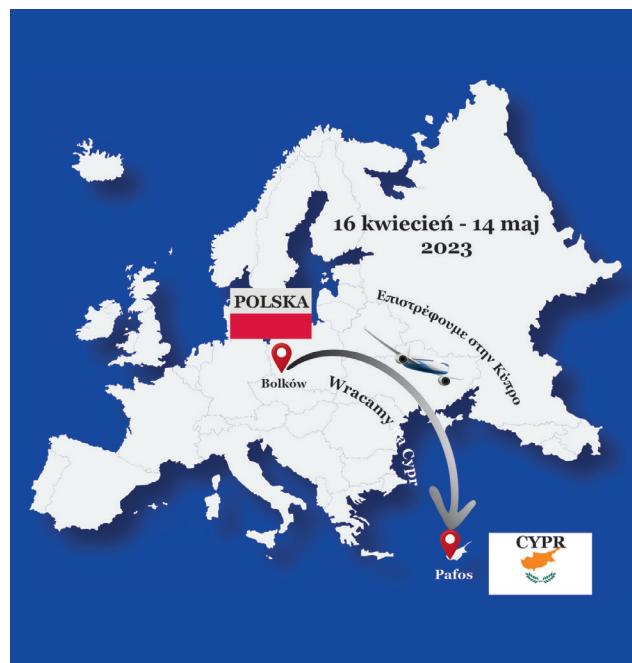
STREFA.różności

CYPRUS - we'll back

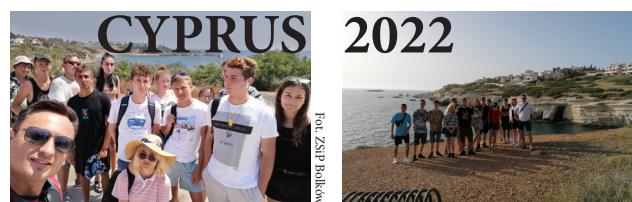
Szczęśliwie zakończyła się rekrutacja na praktyki w Cyprze organizowane przez Zespół Szkół i Placówek w Bolkowiewrąz z fundacją MODE w ramach programu Erasmus+. Na miejsca zgłosiło się 2 razy więcej osób niż było miejsc więc szkoła wybierała uczniów z najlepszą średnią ocen, dobrym zachowaniem, odpowiednią oceną z języka angielskiego oraz osoby które aktywnie pracowały

w pierwszym semestrze. Praktyki odbędą się w okresie od drugiej połowy kwietnia do pierwszej połowy maja. Ekscytacja uczestników jest ogromna, a wszyscy są bardzo szczęśliwi, że będą mogli spędzić czas w pięknym i słonecznym miejscu. Uczestnicy mają szansę na poznanie wielu ciekawych ludzi, zwiedzenie pięknej wyspy, przeżycie wielu niezapomnianych przygód oraz co najważniejsze nauczyć się wielu nowych rzeczy u zagranicznego pracodawcy. Uczestnicy będą brać udział w wielu ciekawych projektach, a także będą mieli okazję poznania nowych kultur, tradycji i zwyczajów lokalnych mieszkańców. Uczniowie mogą poznać wiele ciekawostek z tego regionu, jedną z nich jest to że hymn państwa nosi tytuł „Innos is tin Eleftherian, co oznacza „Hymn do Wolności”. Jest to jednocześnie hymn Grecji. Z tego powodu jest nieakceptowany przez Turków zamieszkujących wyspę. Jako hymn wykorzystywana jest tylko melodia, bez słów. Muzykę skomponował Nikolaos Mantzaros. Melodia ma sześciomiarowe metrum, które wywodzi się z tańca ludowego Tsamiko. Uczniowie dowiedzą się również dużo o umiejscowieniu wyspy gdzie jest również dużo ciekawych rzeczy np. Kraj charakteryzuje się strategicznym położeniem na mapie świata. Znajduje się na przecięciu szlaków handlowych oraz na styku trzech kontynentów, Azji, do której de facto przynależy oraz Europy i Afryki. Oczekujemy, że wyjazd na praktyki do Cypru będzie niezapomnianym doświadczeniem i że uczestnicy wrócą do domu z nowymi umiejętnościami wspomnieniami, które na dłucho pozostaną w ich sercach.

G.Z

Grafika Kacper Sołysiak

2022

Fot. ZSiP Bolków

DRZWI SZEROKO OTWARTE

Dni otwarte w szkole to doskonała okazja, by zobaczyć jak funkcjonuje placówka i poznać jej ofertę edukacyjną. Każdy odwiedzający może dowiedzieć się więcej na temat warunków nauki w placówce, poznąć poszczególne pracownie czy uczestniczyć w zajęciach otwartych. To także świetna sposobność do spotkania się ze starszymi uczniami i nauczycielami, którzy chętnie dzielą się swoimi doświadczeniami i odpowiadają na pytania. Podczas dni otwar-

tych nasza szkoła zaprezentuje także swoje nowoczesne sale lekcyjne i pracownie specjalistyczne, a uczestnicy będą mogli wziąć udział w różnych warsztatach edukacyjnych. Jest to idealna okazja do poznania atmosfery w szkole, co również ma wpływ na ostateczny wybór swojej szkoły średniej. Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie kształci w następujących kierunkach Technik Hotelarstwa, Technik żywienia i Usług Gastronomicznych, Technik Urządzeń i Systemów Energetyki Odnawialnej oraz Technik Grafiki i Poligrafii Cyfrowej. Szkoła wyposażona jest w Internat m jest to niesamowita możliwość dla osób, które mają daleko od szkoły i trudno byłoby im dojechać codziennie do szkoły. Dni otwarte to doskonała okazja do zapoznania się ze strukturą placówki, która ma na celu przygotować uczniów do dalszej edukacji na studiach wyższych lub odnalezienia się na rynku pracy po skończeniu szkoły. Dni te oferują również moż-

liwość zdobycia informacji na temat programów nauczania oraz planowanych aktywności, co może mieć istotny wpływ na poczucie przynależności do społeczności. D.J

Fot. ZSiP Bolków

**DNI OTWARTE
ZSiP Bolków
7 i 9 marca 2023**

Grafika Grajan Zalewski

Przez pół roku północna półkula jest silniej oświetlana i nagrzewana przez Słońce, a półkula południowa słabiej, po czym sytuacja się odwraca. Moment, gdy oskierowana jest północnym końcem najbardziej w stronę Słońca (przesilenie letnie).

Równonoc jesienna następuje między 21 a 24 września (równonoc wrześniowa), kiedy Słońce przechodzi przez punkt Wagi. Na półkuli południowej, gdzie pory roku przesunięte są o sześć miesięcy,

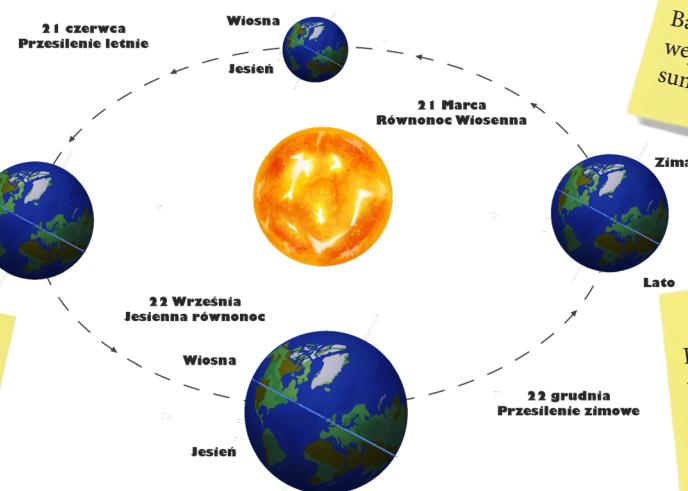
Ziemia obiega Słońce w odległości ok. 150 mln km, ale dystans ten waha się od ok. 147 mln km do ponad 152 mln km, ponieważ orbita naszej planety ma kształt elipsy. Lato na półkuli północnej wypada akurat wtedy, gdy Ziemia w swej wędrówce jest bardziej oddalona od Słońca,

a zima, gdy znajduje się bliżej. Przez pół roku Ziemia jest nachylona w stronę Słońca biegunem północnym, a przez drugie pół roku – biegunem południowym. Jest to skutek nachylenia osi Ziemi i jej ruchu obiegowego. W Polsce ten dzień jest najkrótszy w roku, a za kołem podbiegunowym północnym panuje noc polarna. Rocznego ruchu

Ziemi wokół Słońca przy stałym nachyleniu osi ziemskiej powoduje, że w sposób powtarzalny zmienia się oświetlenie różnych części Ziemi. Zmiany oświetlenia z kolei powodują cykliczne zmiany pór roku.

H.M

OBIEG ZIEMII WOKÓŁ SŁOŃCA

Źródło: zpe.gov.pl/a/ruch-obiegowy-ziemii/Duz4zB9hP

Równonoc wiosenna następuje w okolicach od 19 do 21 marca (równonoc marcową), kiedy Słońce przechodzi przez punkt Barana. Na półkuli południowej, gdzie pory roku przesunięte są o sześć miesięcy,

pół roku jest odwrotnie i to półkula południowa otrzymuje więcej światła. Moment ten wypada 22 grudnia (przesilenie zimowe). W Polsce ten dzień jest najkrótszy w roku, a za kołem podbiegunowym północnym panuje noc polarna.

WIOSNA TUŻ ZA ROGIEM!

Wiosna niebawem oficjalnie zawiada naszej strefy czasowej i ludzie z radością powitali ten wyjątkowy dzień. Wraz z pierwszym dniem wiosny przypada także popularny dzień wagarowicza, kiedy to młodzież szkolna ma możliwość wypocząć od codziennych obowiązków. W niektórych regionach Polski obchodzona jest tradycja palenia Marzanny - symbol zimy i smutku, co ma symbolizować pozbycie się tych negatywnych emocji i powitanie wiosny z otwartymi ramionami.

Po długiej i mroźnej zimie ludzie czują się wyjątkowo pod ekscytowani wiosną i wszystkim, co ona niesie ze sobą. W parkach można zauważać coraz więcej spacerowiczów, a na ulicach pojawiają się pierwsze kwiaty. Wiosna to czas radości i ożywienia,

a ten dzień jest doskonałą okazją, by to uczcić. Niezapomnianym akcentem wiosennego czasu jest także zapach świeżych kwiatów i gałązek wierzby, które są tradycyjnie noszone jako talizmany przynoszące szczęście i dobrobyt. W naszych restauracjach i kawiarniach pojawiają się świeże, sezonowe dania, a ulice zapelnią się ludźmi cieszącymi się słonecz-

K.W

TREFA.osobowości

Rok szkolny 2022/2023 to dla Zespołu Szkół i Placówek wyjątkowy czas, ponieważ obchodzimy swoje 60 urodziny. Zacny wiek, dlatego chcemy dowiedzieć się więcej o naszej placówce - udaliśmy się więc do Państwa Teresy i Antoniego Martyniaków.

Pani Dyrektor, tyle lat spędzonych w oświacie, czy brakuje Pani szkoły?

Decyzję przejścia na emeryturę podjęłam bardzo świadomie. Jednak wiedziałam, że będzie mi brakowało szkoły, tej atmosfery i wspaniałych ludzi z którymi przez 34 lata pracowałam. Utrzymuję jednak kontakt ze szkołą uczestnicząc w uroczystościach szkolnych. Okazało się, że będąc na emeryturze mogę realizować swoje pasje i zainteresowania.

Czy obserwował Pan zanik, albo rozwój jakiś wartości na przestrzeni lat w szkole?

Jak w 1974 roku zostałem opiekunem samorządu uczniowskiego, zaproponowałem młodzieży zmianę formy obchodzenia Dnia Wagarowicza 21 marca (pierwszego dnia wiosny). Najlepsi uczniowie mieli prowadzić lekcje przewidziane w danym dniu. Mieli wcześniej kontaktować się z nauczycielem przedmiotu aby znać temat lekcji. Lekcja miała być na wesoło. Nauczyciel miał być naśladowany, siedzieć w ławce między uczniami i również być pytany. Wszyscy uczniowie mieli być poprzebierani. To było przez powołaną komisję oceniane i nagradzane zarówno indywidualnie jak też klasowo. Klasy przygotowywały kabaretowe występy artystyczne. Na 6 i 7 lekcji młodzież zbierała się w holu na parterze lub w sali gimnastycznej na pokaz programów artystycznych. Była to świetna zabawa i młodzież pozostawała w szkole. Impreza była kontynuowana w następnych latach i cieszyła się dużą aprobatą młodzieży.

Panie Antoni, szkoła w latach 70 i 80-tych wydaje się taka odległa i tak różni się od współczesnej. Ale czy na pewno?

Tak, potwierdzam. Obecny ZSiP w Bolkowie różni się od szkoły z lat 70- i 80-tych. Inna Polska, inny minister, dyrekcja, społeczeństwo, nauczyciele i młodzież. Poszczególne dekady były bardzo burzliwe. Zmiany administracyjne na mapie Polski.

W roku 1975 wprowadzono dwustopniowy podział administracyjny kraju i utworzono 49 województw. Od 1 stycznia 1999 roku przywrócono trójstopniowy podział i utworzono 16 województw. Każda z tych zmian wprowadzała nowe wymagania ze strony nadzoru nad szkołami, preferowano często zupełnie inne priorytety. Jak zaczynałem pracę, szkoły rolnicze były finansowane i nadzorowane przez Ministerstwo Rolnictwa. Później finanse pozostały w gestii MR a nadzór pedagogiczny miało Kuratorium Oświaty i Wychowania. Każdy dyrektor szkoły rolniczej miał dwóch panów. Jeden rządził, a drugi dawał pieniądze i też chciał rządzić. Jak przechodziłem na emeryturę szkoła była pod nadzorem Starostwa Powiatowego w Jaworze. W sierpniu 1974 dyrektorem szkoły został Julian Pietroń. Od 1 września wprowadziliśmy się do budynku przy Niepodległości 17. Budynek był nie przystosowany do nauki szkolnej. Brak ławek, krzesel, tablic do pisania. W Internacie jedno krzesło na 4-osobowy pokój. Szkoła powiększyła się o 3 oddziały – własne kl. I TRR i 2 klasy ZSR, które przenieśli administracyjnie z Jawora do Bolkowa. Na szczęście pomógł dyrektor Grabarczuk z ZSZ w Jaworze. Trzeba było na gwałt zwozić stare wybrakowane ławki i krzesła zdeponowane na strychu na ul. Starojaworskiej, aby od 1 września uczniowie mieli na czym usiąść. Brakowało nauczycieli. Ruch służbowy skończył się w maju. Dyrektor Pietroń musiał zatrudnić 3 nauczycieli, którzy zdecydowali się przejść do nas ze statusem „porzucenia pracy” w ich szkołach macierzystych.

Pani Tereso, Panie Antoni i jak widzą Państwo Zespół Szkół i Placówki dzisiaj? Czy jesteśmy godnymi spadkobiercami?

Tak, jesteście Państwogodnymi następcami pokolenia, które odeszło na emeryturę. Kadra jest młoda i zaangażowana. Staracie się wypełnić swoją misję dydaktyczną. Stanowicie zespół zmierzający do sprostania wyzwaniom obecnych czasów.

Proszę przybliżyć nam swoją karierę edukacyjną

W 1971 roku ukończył szkołę średnią w Wołowie. W 1975 roku Akademię Wychowania Fizycznego we Wrocławiu i rozpoczęłam pracę w Bolkowie jako nauczyciel. W późniejszych latach ukończyłam studia podyplomowe w Krakowie oraz parę innych kursów doskonalących i od roku 1988 byłam wicedyrektorem szkoły.

Teresa i Antoni Martyniakowie

Czy z Pani perspektywy doświadczenia edukacyjnego słuszne jest stwierdzenie, że każde następne pokolenie jest „gorsze” od poprzedniego?

Uważam, że nie ma „lepszej” i „gorszej” młodzieży. Jest ona taka, jakie jest społeczeństwo w którym dorasta. Zadaniem nauczyciela i wychowawcy jest przekazanie jak najlepszych wzorców postępowania.

Ostatnie pytanie. Czy życie na emeryturze może być ciekawe, wbrew stereotypom?

W życiu człowieka są pewne etapy. Jest czas na naukę, zakładanie rodzin i czas na pracę. Zapewnia ona środki do życia i dobrze jest, jeżeli daje satysfakcję zawodową. Jeżeli pracę się lubi to można pracować wydajniej, czerpać z niej zadowolenie. Jest również okres emerytury. Okres w którym można odrabiać zaległości w realizacji wszystkiego tego na co nie było czasu wcześniej. Mogę z żoną wyjeżdżać turystycznie. Mogę zająć się pasją i moimi ukochanymi pszczołami. Mogę też dalej wykorzystywać swoje umiejętności dydaktyczne, szkoląc pszczelarzy na kursach pszczelarskich. Oby tylko dopisało zdrowie to można w pełni korzystać z wieku emerytalnego.

Dziękujemy za rozmowę, życzymy zatem dużo zdrowia, sił i przyjemności, które czerpią Państwo ze swoich pasji.

G.Z

GRAFIKA CYFROWA w służbie przeszłości

Swiat cyfrowy współcześnie jest jedną z podstawowych form przekazywania, obsługiwania i archiwizowania informacji. Ale co zrobić z tysiącami tomów w wersji papierowej, które zalegają na półkach i w archiwach, nie mówiąc już o ich starzeniu się?

Z pomocą przychodzi **DIGITALIZACJA**, czyli **przetwarzanie wszelkich materiałów tradycyjnych, takich jak na przykład zdjęcia, książki oraz dokumenty**. W dzisiejszych czasach, cyfrowa archiwizacja danych jest bardzo często wykorzystywana i wiąże się z wieloma zaletami. Dzięki cyfryzacji danych oraz digitalizacji archiwum można skutecznie ochroniać firmowe zbiorы. Ponadto dzięki digitalizacji możliwa jest także szczegółowa analiza tekstu i badanie dokumentów. W wielu przypadkach okazuje się, że cyfrowe kopie ukazują znacznie więcej niż tradycyjne materiały. Digitalizacja dokumentacji firmowej znacznie ułatwia przechowywanie oraz wyraźnie umożliwia zaoszczędzenie miejsca pracy, a także dużo łatwiej i szybciej odnaleźć to, co jest aktualnie potrzebne. Materiały przechowywane w formie cyfrowej są także lepiej zabezpieczone.

Cyfryzacja dokumentów oraz proces digitalizacji archiwum w znacznym stopniu umożliwia zaoszczędzenie miejsca w biurowej przestrzeni. Nie ma więc potrzeby przeznaczania całych pomieszczeń na archiwa. Cały proces digitalizacji umożliwia poukładanie i uporządkowanie biznesowych dokumentów według wewnętrznego schematu i kryteriów ustalonych przez firmę. Dzięki temu pracownicy będą mogli w bardzo łatwy sposób dotrzeć do wybranych informacji. Co więcej, cyfryzacja dokumentów pozwoli dokonać tego z każdego miejsca i o każdej porze, bez konieczności przyjeżdżania do siedziby firmy.

www.geotechnology.pl

Grafika i poligrafia cyfrowa

Marcin Jankowski

WIATRAKI, ALE TROCHĘ INNE

Najpopularniejsza forma elektrowni wiatrowej to klasyczny, mały wiatrak z poziomą osią obrotu. A co z elektrownią wiatrową z osią pionową?

Serwis interestingengineering.com opisuje przykład szwajcarskiej firmy Agile Wind Power, która produkuje tego rodzaju turbiny, które mają produkować więcej energii elektrycznej przy jednocośnym zmniejszeniu poziomu hałasu i wpływu na zwierzęta, co jest argumentami często podnoszonymi przez przeciwników energetyki wiatrowej. Regulacja turbiny pozwala na utrzymanie niskiej prędkości obrotowej, co przekłada się na nawet trzykrotnie niższy poziom hałasu. Dodatkowym plusem jest uproszczony proces transportu i instalacji, a także mniejszy wpływ na ptaki i nietoperze, dzięki czemu turbiny można ustawać bliżej obszarów zaludnionych lub w miejscach trudnodostępnych.

Interesting Engineering podaje, że pionowe turbiny mają ranić o 90% mniej zwierząt, dzięki niższej prędkości obrotowej, która pozwala ptakom i nietoperzom na łatwiejsze dostrzeżenie elektrowni wiatrowej.

Pionowe turbiny Vertical Sky mają być też łatwe w utrzymaniu, co przekłada się na niższe o 70% wydatki na konserwację, niż ma to miejsce w przypadku klasycznych wiatraków. Istotna jest też łatwość transportu tego rodzaju obiektów - nie wymagają żadnych niestandardowych pojazdów, co redukuje koszt przewozu o ok. 30%.

Energetyka odnawialna

www.gadzetomania.pl

JAK POWINIEN ODŻYWIAĆ SIĘ NASZ MÓZG ?

Światowy Tydzień Mózgu po raz pierwszy obchodzony był w Stanach Zjednoczonych dniach 12-16 marca 1996 r.

Mózg zużywa w przybliżeniu 20% ogólnej energii dostarczanej organizmowi w ciągu doby.

Jego funkcjonowanie wspomagają także niezbędne mikroelementy - minerały i witaminy. Efektem nieprawidłowo zbilansowanej diety mogą być problemy z zapamiętywaniem i koncentracją.

Jak zatem powinna wyglądać dieta naszego mózgu?

Posiłki powinny składać się z pełnowartościowych produktów, bogatych w zdrowe cukry, białko i cenne mikroskładniki. Do najważniejszych, niezbędnych do prawidłowej pracy mózgu zalicza się witaminy (z grupy B i D), magnez, żelazo i produkty bogate w antyoksydanty. Źródłem witamin z grupy B są m.in. jaja, warzywa, rośliny strączkowe, owoce i orzechy, mięso, wątróbka, ryby. Bogactwem witaminy D są tłuste ryby (np. łosoś, tuńczyk, makrela, szprotki), tłuszcze NNKT i niektóre grzyby.

Działanie antyoksydacyjne wykazują także witaminy A, C i E. Żeby je uzupełnić, należy dodać do jedzenia owoce cytrusowe, marchewki, paręky, roślinne oleje.

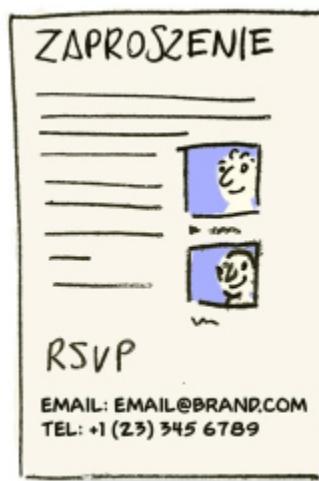
Nieodpowiedni poziom żelaza we krwi może objawiać się problemami z koncentracją pamięcią. Produkty bogate w żelazo to m.in.: mięso, owoce morza, orzechy, fasola i niektóre warzywa. W diecie dla mózgu nie może zabraknąć produktów bogatych w magnez - nasion, otrębów, ciemnej czekolady, warzyw liściastych i strączkowych, bananów. Pierwiastek ten łagodzi nerwy oraz pozwala lepiej radzić sobie ze stresem.

Mózg składa się w 80% z wody! Zatem jest ona „paliwem” dla naszego mózgu. Jej niedobór może zaburzyć funkcje myślowe, umiejętność zapamiętywania i skupiania się.

Marzena Spicera

Zywienie i gastronomia

ZAPOSZENIA NIEZWYKŁE

ZAPROSZENIA - R.S.V.P. co znaczy? Oficjalnym przyjęciom i ważnym uroczystościom towarzyszą zaproszenia wypisane zgodnie z obowiązującą etykietą i z zachowaniem zasad savoir-vivre. Często opatrzone są one skrótkami, których znajomość pozwoli uniknąć towarzyskiego faux-pas. Najpopularniejszy i najczęściej stosowany skrót to R.S.V.P. Pochodzi od francuskiego zwrotu - répondez s'il vous plaît, co oznacza - proszę odpowiedzieć. Umieszczany jest zwykle na dole zaproszenia po prawej lub lewej stronie.

Oznacza, że osoba lub instytucja, która nas zaprasza, oczekuje naszej odpowiedzi w kwestii przybycia. Według savoir-vivre'u odpowiedzi należy udzielić niezwłocznie, najlepiej tego samego dnia, najpóźniej w ciągu 24 godzin; ewentualnie do dnia podanego na zaproszeniu.

Emilia Habiak

Hotelarstwo

TREFA.podstawowa

SZKOŁA PODSTAWOWA im. Miłośników Krainy Wyga- słych Wulkanów w Lipie

Szkoła Podstawowa im. Miłośników Krainy Wygasłych Wulkanów w Lipie rozpoczęła swoją działalność w latach 50-tych poprzedniego wieku. Obecnie jesteśmy drugą co do wielkości szkołą podstawową w Gminie Bolków.

Przez długie lata Szkoła funkcjonowała bez patrona, ale w tym roku postanowiliśmy to zmienić. Od 28 grudnia 2022r. naszym Patronem są Miłośnicy Krainy Wygasłych Wulkanów. Jesteśmy bardzo dumni z takiego imienia, ponieważ nie tylko integruje społeczność szkolną, ale też promuje nasz przepiękny region, czyli Góry i Pogórze Kaczawskie.

Dzięki temu nietypowemu Patronowi, wzbudziliśmy ogromne zainteresowanie środowiska lokalnego oraz mediów. Pisała o nas Telew-

zja Wrocław, a reporter Radia Wrocław przeprowadził wywiad z uczniami, nauczycielami i dyrekcją szkoły. Wiejska Szkoła często stanowi centrum kulturalne dla mieszkańców, tak też jest w naszym przypadku. Organizujemy liczne imprezy dla całej społeczności z naszego obwodu. Są to wycieczki krajoznawcze, Jaremark Bożonarodzeniowy, Jaremark Wielkanocny, festyny. Współpracujemy z Radą Sołecką Lipy, Jastrowca, Grudna, z KGW, OSP i LZS - wspólnie podejmujemy inicjatywy takie jak warsztaty fotograficzne dla uczniów naszej szkoły, rajdy turystyczne, wycieczki. Szkoła nie tylko uczy, ale też wychowuje.

Naszym hasłem przewodnim, jeśli chodzi o wychowanie, jest zdrowy styl życia. Zobowiązuje nas do tego zarówno Patron jak i lokalizacja szkoły. Dlatego promujemy ruch na świeżym powietrzu poprzez organizowanie Powiatowego Rajdu Fauna, w którym uczestniczą uczniowie

Graf. Facebook/ SP Lipa

Szkół Podstawowych i ponadpodstawowych z powiatu jaworskiego i powiatu świdnickiego. Sprzyja tej imprezie piękny teren rekreacyjno – sportowy przy naszej szkole z placem zabaw, boiskiem do piłki nożnej, piłki siatkowej. Stawiając na turystykę i ruch na świeżym powietrzu, nie zapominamy o trenowaniu umysłu. Jesteśmy organizatorami Powiatowego Turnieju Szachowego dla dzieci i młodzieży szkolnej

Dyrekcja szkoły

Fot. SP Lipa

PROJEKT W SP LIPA

„Wsparcie uczniów z terenu gminy Bolków.”

Uczniowie klas I- III wraz z wychowawczyniami udali się na wycieczkę do Sudetek Zagrody Edukacyjnej w Dobkowie. Wycieczka odbyła się w ramach projektu „Wsparcie uczniów z terenu gminy Bolków.” Program obejmował m. in. zwiedzanie Zagro-

dy z przewodnikiem, warsztaty laboratoryjne oraz obiad. Tematyka przewodnia wycieczki : „4 żywioły”. Pod okiem p. Mikołaja Jałochy oraz Jego instrukcjom, przeprowadzili szereg doświadczeń, dzięki którym poznali zadziwiające właściwości wody; określali gęstość różnych cieczy oraz ich ciężar, doświadczali w sposób zabawowy. Mieli możliwość dotyku makiet miniaturowych gejzerów oraz zajrzenia do wnętrza wulkanów. Obejrzały model wulkanu - Fundzi w Japonii (wulkanu uśpionego) i Ostrzycy (w naszym kraju)- neku wulkanicznego. Oglądali też filmy edukacyjne na temat powstania wulkanów. Największym zainteresowaniem wśród dzieci cieszyła się platforma imitująca prawdziwe trzęsienie ziemi; każde dziecko mia-

Fot. SP Lipa

ła możliwość tego doświadczyć. Podczas zwiedzania Zagrody, obejrzały i poznaly fascynujące właściwości minerałów, np. agatu, pirytu itp.

W.R

TREFA.miasta

NOWA WODA

Gmina Bolków pozyskała 3 925 572,00 złotych na przebudowę, jednego z trzech głównych ujęć wody w Gorzanowicach wraz z budową sieci wodociągowej. W Filharmonii Sudeckiej w Wałbrzychu wręczone zostały promesy na inwestycje typu Gospodarka wodno-ściekowa finansowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Obecny nabór, to już trzecia edycja konkursu w tej perspektywie finansowej PROW.

Fot. Gmina Bolków

Zakres operacji to budowa, przebudowa lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania i oczyszczania ścieków lub gromadzenia wód opadowych lub roztopowych, a także zakup i montaż urządzeń oraz instalacji kanalizacyjnych lub wodociągowych.

Na co zostaną przeznaczone środki?

- przebudowa ujęcia wody dla Gminy Bolków w okolicy wsi GORZANOWICE;
- budowa magistralnej sieci wodociągowej o długości L = 44,97 [m]. łączącej ujęcie wody z istniejącą siecią wodociągową w m. Świny;
- budowa rozdzielczej sieci wodociągowej zasilającej miejscowości GORZANOWICE i kolonię GORZANOWICE 6-domków.

Grafika Gmina Bolków

KALENDARZ IMPREZ KULTURALNO-SPORTOWYCH

MARZEC '23

01.03 Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych // [CKB Bolków](#)

03.03 Wernisaż wystawy "W służbie stanu swojego... – zwyczaje średniowiecznego rycerstwa" oraz promocja książki "Zamek w Bolkowie". // [Muzeum Zamek w Bolkowie](#)

04.03 Film pt."Karkonosze . Pieśń wiatru i mrozu - KONTINUM" // [CKB Bolków](#)

08.03 MATEMATYKA MAŁŻEŃSKA - Spektakl // [CKB Bolków](#)

11.03 Impreza z okazji Dnia Sołtysa // [Sołectwo Wierzchosławice](#)

25.03 Nocne zwiedzanie // [JARE GODY na Zamku w Świnach](#) // [Zamek Świny](#)

25.03 Obchody 60-lecia Zespołu Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie // [Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie](#)

31.03 Wystawa malarska Barbary Trawińskiej // [CKB Bolków](#)

#GminaBolków
Tuój cel podróży

Fot. Gmina Bolków

TREFA.kultury

KARKONOSZE MÓWIĄ

Karkonosze to wyjątkowe góry położone w Europie Środkowej, na granicy Polski i Republiki Czeskiej. Góry te stanowią najwyższe pasmo Sudetów. Na tle otaczających krajobrazów tej części kontynentu, tutejsza przyroda jest wyjątkowa. W stosunkowo niewysokich górach, jakimi są Karkonosze, spotkamy zarówno gatunki roślin i zwierząt typowo wysokogórskie - alpejskie jak i charakterystyczne dla rejonów północnych, subarktycznych. Dzisiejsza przyroda Karkonoszy w dużej mierze ukształtowana została przez epokę lodową. Polodowcowe dziedzictwo odcisnęło tu swoje trwałe piękno. Zarówno charakterystyczna rzeźba terenu jak i wyjątkowy, często reliktywny skład fauny i flory oraz panujące tu surowe warunki klimatyczne upodabniają Karkonosze do rejonów subarktycznych, dlatego nazywane są wyspą Arktyki w sercu Europy.

Karkonosze. Pieśń Wiatru i Mrozu - Kontynuum to niezwykła, ponadczasowa opowieść o górach, w których łączą się monumentalne piękno i potęga żywiołów z wrażliwością misternych górskich ekosystemów, pozostających w równowadze od tysięcy lat.

Film ukazuje zarówno odwieczne cykle przyrody jak i niepowtarzalną ulotność chwili, jedynej w swoim rodzaju i bezpowrotnie przemijającej. Misterium przyrody jawi się tu jako spektakl dostępny dla uważnych i wtażemniczych. Do tego świata zaprasza nas autor, dla którego obraz ten jest bardzo osobistym hołdem złożonym Karkonoszom.

Autor – Marek Martini, biolog, przyrodnik, filmowiec przyrody.

W filmie nie pada ani jedno słowo – głos został oddany przyrodzie, a nastrój i emocje podkreśla skomponowana specjalnie dla tego dzieła muzyka.

CKB

MAREK MARTINI - BIOLOG, PRZYRODNIK, FILMOWIEC PRZYRODY

FILM PT. "KARKONOSZE. PIEŚŃ WIATRU I MROZU - KONTYNUM"

04.03.2023 R. GODZINA 17:00
SZPITALNA 16, 59-420 BOLKÓW
WSTĘP WOLNY
ILOŚĆ MIEJSC OGРАNICZONA
ZALECAMY REZERWACJĘ TEL. 75 74 13 431

Fot. CKB Bolków

WERNISAŻ PANI BASI

Fot. CKB Bolków

Marzec miesiącem kobiet takie hasło będzie towarzyszyć organizacji wystawy pani Sołtys Sadów Górnego Barbary Trawińskiej. Animatorka Kultury, organizatorka i komisarz plenerów międzynarodowych promujących region Dolnego Śląska i pleneru indywidualnego w Sadach Górnego. Należy do Stowarzyszenia Twórców i Sympatyków Kultury w Poznaniu, jest członkiem Klubu Twórców „Pasja” w Szczecinie, Silesia Tak Art w Tychach. Uczestniczyła w kilkudziesięciu plenerach malarskich w kraju i zagranicą. Brała udział w kilkunastu wystawach między innymi w Galerii Szyb Wilson na Nikiszowcu w Katowicach, SDK Tęcza w Tychach, UW w Poznaniu, Galeria Wiśla oraz w 2015r. w Bibliotece Publicznej Gminy i Miasta Bolków pt. „Twórcza dziesięciolatka”. Na jej obrazach znajdziemy (zobaczmy) postacie, kwiaty, pejzaże i martwą naturę. Są one pełne barwy, światła i ekspresji. Powstają w plenerze i w pracowni. Jak sama artystka mówi „staram się malować to, co mi się podoba, coś co sama powiesiłabym na ścianę. Czasem zainspiruję się jakimś znany artystą, czasem kopuję obrazy, żeby nabracić wprawy.

Swoją przygodę z malarstwem zaczęła w 2004 roku kiedy wyjechała na standardowy obóz kondycyjny. Wśród licznych zajęć dla ciała i dla ducha była tam też praco-terapia, polegająca na znalezieniu sobie zajęcia spośród wielu zaproponowanych przez organizatorów. „Nie wiem, co sprawiło, że weszłam do pracowni malarstwie. Weszłam i tyle. Wzięłam pędzel i zaczęłam malować”. Nie było instruktorów, ani nikogo, kto pomagałby mi stawiać pierwsze kroki w tej nielatwej sztuce. I choć, jak mówi, swój pierwszy obraz nieśmiało pokazała uczestnikom obozu, była na tyle zadowolona ze swojej pracy, że po powrocie do domu zainteresowała się możliwościami dalszego rozwoju świeżo odkrytego hobby. Później były kolejne plenery, wyjazdy, obozy i tak na ścianach gabinetu szefowej policyjnego wydziału do spraw walki z przestępcością nieletnich, zaczęły się pojawiać obrazy jej autorstwa.

Wernisaż wystawy Barbary Trawińskiej jest planowany na 31 marca 2023 r.

CKB

CIEKAW(SKI)E KOTY

Pregowane, marmurkowe, laciaste, białe, rude, czarne, szare, szylkretowe, rasowe i dachowe - wszystkie koty na świecie obchodzą swoje święto 17 lutego.

Z okazji Światowego Dnia Kota gościliśmy w naszym kinie Panią weterynarz Karolinę z jej pupilem, kotem Stanisławem. Stasiu, trochę spieszony rołą trzymał się z boku, ale jego opiekunka powiedziała dzieciom wiele ciekawostek z życia kotków. Obaliła wiele mitów, na przykład o tym że koty zawsze spadają na cztery łapy i mają dziesięć życia. Wieczór zakończył pokaz filmu „Sekretny świat kotów”.

Aha! jesteśmy już umówieni na 26 sierpnia na Dzień Psa. CKB

Fot. CKB Bolków

STREFA.rozrywki

1. Wypuszczają na wiosne
2. Przylatują na Wiosnę
3. Wiosną jest lepsza
4. Wiosenny kwiat
5. Kolor nieba wiosną
6. Najcieplejszy wiosenny miesiąc

Hasło znajduje się w zielonych kwadratach

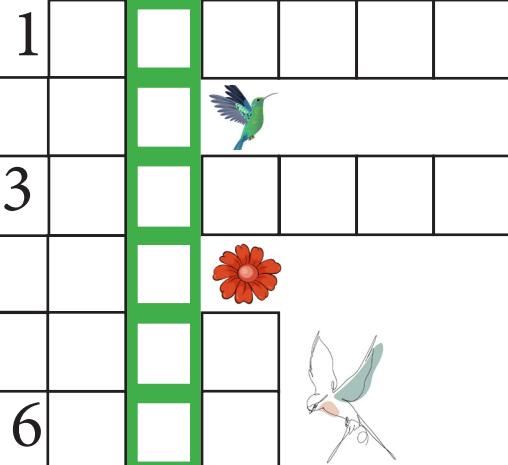
1 2 3 4 5 6
Hasło

5

2

Fot. ZSiP Bolków

FUJI-FILM
JAWOR

Tomasz Dubrowski

#GminaBolków
Twój cel podróży

Strefa.edu miesięcznik Zespołu Szkół i Placówek w Bolkowie
Redakcja Marcin Jankowski, nauczyciel przedmiotów zawodowych, redaktor naczelny
Uczniowie III klasy technikum grafiki i poligrafii cyfrowej w ZSiP Bolków, autorzy grafik i tekstów
Pracownia technikum grafiki i poligrafii cyfrowej w ZSiP Bolków
Skład FUJI-FILM Jawor, ul. Lipowa 8, Jawor
Druk Urząd Miasta Bolkowa, Rynek 1
Nakład 25 egz. w wersji papierowej, kolportaż własny

Poprzednią zagadkę
rozwiązał
Szymon Płotecki
z klasy IV TEO

Puzel znajdował się na
szafce nr 33 w szatni